

Sakspapir

Saksbehandlar	Arkiv	ArkivsakID
Tore Johan Erstad	Gbnr - 49/1, HistSak - 13/1710	14/968

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
56/2014	Utval for drift og utvikling	PS	03.06.2014

Søknad om dispensasjon for oppføring av einebustad - Gbnr 49/1, lo
Dispensasjon frå LNF og strandsone

Vedlegg:

søknad om dispensasjon
49-1 vedlegg 2
49-1 vedlegg 3

Saksopplysningar:

Saka gjeld:

Bjørn Erling og Else-Marie Waage har i søknad motteke 24.2.14. og 14.3.14 søkt om dispensasjon for oppføring av nytt våningshus knytt til eksisterande gardstun på gnr 49 bnr 1, lo i Meland kommune. Dispensasjonssøknaden gjeld forbodet mot tiltak i strandsona og LNF-områda i kommuneplanen sin arealdel.

Eigedomen er ein landbrukseigedom på om lag 213 daa. Den teigen (hovud-/driftsteigen) som søknad gjeld er på om lag 38 daa. Bustaden er plassert i tilknyting til eksisterande gardstun om lag 70 meter frå sjø.

Skog og landskap sitt arealkart (markslagskart AR5) viser arealet som innmarksbeite. Arealet er i dag gjengrodd. Det har ikkje vore drift på garden på mange år, slik at driftsomsyn ikkje kan grunngje behov for våningshus nr 2 på garden innanfor omgrepene stadbunden næring. Det er derfor naudsynt med dispensasjon frå LNF-føremålet i kommuneplanen sin arealdel.

Søknaden inneber ikkje deling av eigedomen. Særskild handsaming etter jordlova § 12 er då ikkje aktuelt. Omdisponering av innmarksbeite (tidlegare gjødsla beite) krev godkjenning etter jordlova § 9, jf Gyldendal Rettsdata note 48 til § 9, jf Ot.prp.nr 72 (1993-94) 7. Kap IV s 81. Dette gjeld sjølv om arealet i dag er gjengrodd. I departementet sitt rundskriv M-1/2013 er det uttalt at kartgrunnlaget bør vere avgjerande ved vurdering av forbodet mot omdisponering. Dette gjeld uansett storleik på arealet. Kommunen held seg til dette.

Tilkomst, vassforsyning, avlaup:

Vegtilkomst til eigedomen er via fylkesveg 248 til privat veg på eigen grunn. Tiltaket er avhengig av løye til utvida bruk av avkjørsle til fylkesvegen. Statens vegvesen har i brev dagsett 30.4.2014 i samband med nabovarsling av tiltaket gjort merksam på at det vil verte stilt krav om teknisk utbetring av avkjørsla før godkjenning.

Omsøkt bustad kan nyte eksisterande offentleg vassforsyning. Når det gjeld avlaup må det omsøkast og etablerast privat minirenseanlegg for dette. Det må søkast om løyve til utslepp/tilkopling i samband med søknad om løyve til tiltak etter plan- og bygningslova § 20-1.

Plan- og lovgrunnlag:

Det følgjer av plan- og bygningslova (tbl) § 11-6 at tiltak ikke må vere i strid med kommuneplanen. Området er sett av til Landbruks-, Natur- og Friluftsområde (LNF-område) i arealdelen til kommuneplanen. I slike område er det i utgangspunktet berre tiltak knytt til stadbunden næring som er lovleg. Omsøkte tiltak er i strid med føremålet i kommuneplanens sin arealdel, jf ovanfor, og tiltaket er avhengig av dispensasjon ettertbl. § 19-2.

Arealet ligg innafor 100-metersbeltet mot sjø. Tiltaket krev derfor også dispensasjon fratbl. § 1-8 andre ledd som fastslår at tiltak etter § 1-6 første ledd "ikke [kan] settes i verk nærmere sjøen enn 100 meter fra strandlinjen målt i horizontalplanet ved alminnelig høyvann".

Søkjar meiner at vilkåra for dispensasjon etter plan- og bygningslova er oppfylt. Søkjar skriv:

«Vi kjøpte gårdsbruket med ønske om å flytte dit og drive gården som et helårsbruk. Som beskrevet i konsesjonssøknaden (innvilget 20.6.12) har vi trengt noe tid på å vurdere hva vi skulle gjøre. Dette gjelder både bolig og drift. Det å bo på gården er avgjørende for å komme i gang med driften (rehabilitering av driftsbygninger og areal) og å kunne videreføre denne., og anses derfor som nødvendig av hensyn til driften av garden.

Vi ønsker å bygge nytt våningshus i tilknytning til eksisterende tun (se vedlagt kart) fordi eksisterende våningshus ikke oppfyller dagens krav til helårsbolig. Boligen må være universelt utformet, noe eksisterende våningshus ikke er. Et nytt våningshus vil kunne lokaliseres i nær tilknytning til eksisterende tun, og bidra til et styrket tunmiljø.»

Søkjar har framheva følgjande moment:

- Tiltaket si plassering kjem ikke i konflikt med dyrka eller dyrkbar jord
- Tiltaket er ikke i konflikt med biologisk mangfold, jf naturbase.no og artsbanken
- Det er ikke registrert kulturminner på eigedomen, jf naturbase.no, askeladden
- Tilgang til strandsona vert ikke redusert for allmenta
- Eksisterande våningshus kan nyttast i samband med framtidig gardsdrift, til dømes overnatting for sesongarbeidarar, leirskule eller anna.

Det vert vist til søknaden i sin heilskap.

Nabovarsling:

Naboar er varsla, ingen merknader.

Høyringsfråsegnar:

Dispensasjonssøknaden har vore sendt på høyring til Hordaland Fylkeskommune v/Regionalavdelinga og Fylkesmannen i Hordaland v/Kommunal- og samfunnsplanavdelinga, ved høyringsbrev datert 18.3.2014. Det er ikke motteke merknader til søknaden frå høyringsinstansane.

Vurdering:

Dispensasjon etter plan- og bygningslova kap. 1 og § 19-2

I pbl § 1-1 heiter det mellom anna: «*Lova skal fremja berekraftig utvikling til det beste for den enkelte og, samfunnet og framtidige generasjonar*». Dispensasjon etter pbl § 19-2 krev at verken "hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering".

Det vil normalt ikkje vere høve til å gje dispensasjon når omsyna bak føresegna det vert søkt dispensasjon frå framleis gjer seg gjeldande med styrke jfr. Ot.prp.nr. 32 (2007-2008) s.242. Det følgjer vidare av pbl § 19-2, 4. ledd at kommunen ikkje bør gje dispensasjon frå «*planar, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8*» dersom sektorstyresmaktene har rådd i frå å gje dispensasjon.

Søknaden er vurdert opp mot omsynet bak føresegnene det vert søkt om dispensasjon frå. Sentralt i administrasjonen si vurdering har vore:

- Omsynet til kommuneplanen sin arealdel
  - Nærleik til sjø og forbod mot tiltak i 100 m beltet i strandsona, pbl § 1-8
  - Kvalitetar i landskapet
  - Omsynet til helse, miljø, tryggleik og tilgjenge
  - Omsynet til landbruket i området og jordlova §§ 1 og 12
  - Omsynet til natur, miljø og friluftsliv, m.a. naturmangfaldlova §§ 8 og 9 (føre var)
1. Kommuneplanen sin arealdel, byggjeforbodet i strandsona, kvalitetar i landskapet og omsynet til helse, miljø, tryggleik og tilgjenge

Omsyna bak LNF- føremålet og byggjeforbodet i 100- meters beltet er i hovudsak samanfallande og er i første rekke knytt til omsyn i høve areal- og ressursdisponering. Eit hovudformål er å vera om samfunnsinteresser knytt til å ta vare på store samanhengande landbruksområde, naturområde eller friluftsområde, og å hindre oppstykking / fragmentering. Utbygging skal som hovudregel skje i planlagde område der infrastruktur og heilsakaplege løysingar vert ivaretake.

Strandsona har eit særskilt vern for å sikre for allmenn ferdsel og hindre ytterlegare privatisering. Det skal takast særleg omsyn til natur-, og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser ved spørsmål om utbygging i strandsona langs sjøen.

I kommuneplanen står det mellom anna om LNF-område at " i denne sona skal det til vanleg ikkje gjevast løyve til arbeid og tiltak som nemnd i lov pbl. 1985 §§ 84 og 93 ny lov § 20-1 og 20-2". I retningslinjene til LNF-sona i kommuneplanen går det mellom anna fram at "utbygging i LNF- sona skal i hovudsak ikkje skje i 100 meter beltet langs med sjø (...) Kommunen skal vera restriktiv ved vurdering av dispensasjonssøknader innanfor denne sona".

Kommunen finn at omsøkt tiltak ikkje inneber vesentlege negative verknader for natur-, kulturmiljø, friluftsliv eller landskap. Omsøkt plassering av tiltaket påverkar ikkje strandsoneomsyn eller allmenta si tilgang til sjø. Bustaden vil bli liggande om lag 70 meter frå strandlinna delvis skjult bak ei kolle. Terrenget mot sjø er skråande.

Kommunen finn at omsynet til kommuneplanen sin arealdel ikkje vert sett vesentleg til side ved dispensasjon. Ved vurderinga legg kommunen vekt på at søknaden står i nær samanheng med landbruksføremål og framtidig stadbunden næring, der eit berande omsyn er å få i gang drift på garden slik at eigedomen sine areal kan haldast i hevd. Kommunen ser positivt på dette både for eigedomen og av omsyn til lokalsamfunnet. Av same grunner vil dispensasjon i saka ikkje medføre

fare for at kommunen etablerer ei lite ønskjeleg dispensasjonspraksis.

2. Samtykke til omdisponering av areal – Jordlova § 9

Føremålet med jordlova er å legge til rette for at jordviddene i landet kan verte brukt på den måten som er gagnleg for samfunnet og dei som har yrket sitt i landbruket.

Arealet omfatta av søknaden er innmarksbeite, og krev samtykke til omdisponering etter jordlova § 9. I vurderinga er det dei same omsyna som går fram av § 12 det skal takast omsyn til. Her heiter det:

"Deling av eigedom som er nyttast til jord- eller skogbruk må godkjennast av departementet. Skal dyrka jord takast i bruk til anna føremål enn jordbruk, eller skal dyrkbar jord takast i bruk slik at ho ikkje vert eigna til jordbruksproduksjon i framtida, kan samtykke til deling ikkje gjevast utan at det er gjeve samtykke til omdisponering etter jordlova §9.

Ved avgjerd om samtykke til deling, skal det leggast vekt på om delinga legg til rette for ein tenleg og variert bruksstruktur i landbruket. I vurderinga inngår mellom anna omsynet til vern av arealressursane, om delinga fører til driftsmessig god løysing, og om delinga fører til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området. Det kan leggast vekt på andre omsyn dersom dei fell inn under føremålet med jordlova.

Samtykke til deling kan gjevast av omsyn til busettinga i området, sjølv om det elles ikkje ligg til rette for deling.

Det kan settast vilkår som er naudsynte av omsyn til føremålet med lova."

Arealet som etter søknaden skal nyttast til bustadføremål er av underordna betydning for avkastninga frå eigedomen. Eigedomen har så mykje areal at tapet av om lag 1 daa innmarksbeite får lite å seie. Mogleg avkastning frå arealet er i seg sjølv liten. Eksisterande veg til tunet kan nyttast og plasseringa av bustaden er såleis den mest hensiktsmessige av omsyn til landbruket og framtidig drift. Med denne grunngjevinga vert det gjeve løyve til omdisponering av omsøkt areal til anna føremål enn jordbruksproduksjon. Ved avgjerda er det vidare lagt noko vekt på at arealet ikkje gjeld dyrka eller dyrkbar jord, men innmarksbeite.

3. Naturmangfaldlova §§ 8 og 9

Det er ikkje registrert særskilte miljø- og naturkvalitetar på staden.

4. Samla vurdering:

Kommunen finn etter ei samla vurdering at dispensasjon som omsøkt ikkje kjem vesentleg i strid med omsyna bak arealdelen i kommuneplanen. Etablering av omsøkt våningshus inneber fortetting av eit allereie etablert bustadmiljø og er ikkje til ulempe for landbruksverksemda på staden. Med tilvising til grunngjevinga i søknaden finn kommunen vidare at fordelane med tiltaket er klar større enn ulempene etter ei samla vurdering. Oppføring av nytt våningshus legg til rette for framtidig drift på garden.

5. Vidare saksgang:

I tråd med gjeldande rutinar skal Fylkesmannen i Hordaland v/Kommunal- og samfunnsplanavdelinga

og Hordaland fylkeskommune v/Regionalavdelinga ha tilsendt vedtaket for å vurdere om dei vil nytte klageretten sin dersom kommunen gjev dispensasjon.

Tiltak kan ikke gjennomførast før det er søkt om og gjeve løyve til etter pbl. kap. 20.

Framlegg til vedtak:

«Utval for drift og utvikling godkjenner med heimel i plan- og bygningslova (pbl) § 19-2 og 11-6, søknad om dispensasjon frå forbod mot tiltak i LNF-område (landbruks-, natur- og friluftsområde) i kommuneplanen sin arealdel, for oppføring av nytt våningshus på gnr 49 bnr 1, jf søknad og situasjonskart motteke 24.2.14.

Utval for drift og utvikling gjev i medhald av pbl § 19-2 dispensasjon for forbod mot tiltak i 100-meters beltet langs sjø og vassdrag, jf søknad motteke 14.3.14. Utval for drift og utvikling gjev samtykke til omdisponering av innmarksbeite til bustadføremål, jf jordlova § 9, 2. ledd.

Tiltaket kan ikke setjast i verk før det er godkjent etter pbl kap. 20. Dispensasjonen fell vekk etter tre år dersom den ikke er nytta, jfr. pbl § 21-9. For grunngjeving av vedtaket vert det vist til saksutgreiing og vurdering ovanfor. Gebyr for sakshandsaming følgjer vedlagt.»

Utval for drift og utvikling - 56/2014

UDU - behandling:

UDU - vedtak:

«Utval for drift og utvikling godkjenner med heimel i plan- og bygningslova (pbl) § 19-2 og 11-6, søknad om dispensasjon frå forbod mot tiltak i LNF-område (landbruks-, natur- og friluftsområde) i kommuneplanen sin arealdel, for oppføring av nytt våningshus på gnr 49 bnr 1, jf søknad og situasjonskart motteke 24.2.14.

Utval for drift og utvikling gjev i medhald av pbl § 19-2 dispensasjon for forbod mot tiltak i 100-meters beltet langs sjø og vassdrag, jf søknad motteke 14.3.14. Utval for drift og utvikling gjev samtykke til omdisponering av innmarksbeite til bustadføremål, jf jordlova § 9, 2. ledd.

Tiltaket kan ikke setjast i verk før det er godkjent etter pbl kap. 20. Dispensasjonen fell vekk etter tre år dersom den ikke er nytta, jfr. pbl § 21-9. For grunngjeving av vedtaket vert det vist til saksutgreiing og vurdering ovanfor. Gebyr for sakshandsaming følgjer vedlagt.»

Tore Johan Erstad
konsulent byggjesak

KOPI

Bjørn Erling Waage
Kistebakkane 94
5137 MJØLKERÅEN

Referanser:
Dykkar:
Vår: 15/2924 - 16/4680

Saksbehandlar:
Reidun Iden Lædre
reidun.i.ladre@meland.kommune.no

Dato:
07.03.2016

Godkjenning - utslepp frå ny einebustad (våningshus nr 2) og endra utslepp for eksisterande våningshus, gbnr 49/1

Administrativt vedtak. Saknr: 59/2016

Tiltakshavar: Bjørn Erling Waage
Ansvarleg søker: Stendal VVS
Type utslepp : Sanitært avløpsvatn med utslepp mindre enn 50 pe
Søknadstype: Forureningslova § 11, jf. forureningsforskrifta § 12-5
Godkjenning etter plan- og bygningslova § 20-1

Saksutgreiing:

Tiltak

Saka gjeld søknad om utsleppsløyve for ny einebustad (våningshus nr 2), samt endra utsleppsløyve for eksistertade våningshus på eigedom gbnr 49/1. Storleiken på utsleppet er sett til 10 pe.

Det vert elles vist til søknad dagsett 13.01.2016, og i samsvar med søknad skal avlaupet reinsast i biologisk/kjemisk minireinseanlegg. Reinsa utslepp skal førast til terreng/grøft på eigen eigedom. Plassering og utsleppsstad er vist på motteke kart.

Eigedom har i dag utslepp til slamavskiljar med sandfiltergrøft for eksisterande våningshus.

Nabovarsling

Utsleppet vart nabovarsla i perioden 10.01.2016 til 12.01.2016, i samsvar med pbl § 21-3. Det er ikkje merknader til tiltaket. Administrasjonen er samd med søker i at det ikkje er trong for ytterlegare nabovarsling og stiller difor ikkje krav om dette.

Erklæring om ansvarsrett

Føretaket Stendal VVS har erklært ansvarsrett, jf plan- og bygningslova § 23-3.

Vurdering:

Planstatus

Eigedomen gbnr 49/1 er ein landbrukseigedom. Det vart 03.06.2014 i sak UDU.56/2014 gjeve dispensasjon frå LNF-føremålet og dispensasjon frå 100-metersbeltet for etablering av ny einebustad (våningshus nr 2). Tiltaket krev ikkje ytterlegare dispensasjon.

Eigedomen ligg i eit område med krav til reining av avlaupsvatn i biologisk/kjemisk minireinseanlegg og det er ei føremon at eksisterande anlegg vert skifta ut. Det er ikkje mogeleg å føra avlaupet til sjø.

Minireinseanlegget skal ha dokumentasjon som tilfredstiller NS-EN 12566-3 eller tilsvarande standard for reinsegrad, slamproduksjon og gjennomsnittleg slamproduksjon.

Minireinseanlegget skal drivast og vedlikehaldast i samsvar med skriftleg drifts- og vedlikehaldsavtale. Slik avtale skal ligge føre før anlegget vert teke i bruk.

Eigar av anlegget er ansvarleg for eventuell forureining, jfr § 7 i forureiningslova.

Utsleppsløysinga det her er søkt om, er etter Meland kommune si vurdering, i samsvar med gjeldande krav i området. Administrasjonen kan difor gje utsleppsløyve som omsøkt i medhald av «Forskrift om begrensing av forurensing» sin § 12-5.

Slamavskiljarar som ikkje lenger er i bruk skal sikrast. Dette kan gjerast ved at dei vert fjerna eller ved at dei vert tømde og fylt igjen med steinmassar. Eigar må sjølv syta for naudsynt tømming og sikring av slamavskiljaren. Tilknyting til kommunal slamtømmeordning går ut.

Vedtak

«Meland kommune gjev i medhald av «Forskrift om begrensing av forurensing» sin § 12-5, utsleppsløyve frå ny einebustad (våningshus nr 2) og frå eksisterande våningshus, 10 pe, på eigedomen gbnr 49/1 i samsvar med søknad og situasjonskart dagsett 13.01.2016 og på følgjande vilkår:

1. Avlaupet skal gå via typegodkjend biologisk og kjemisk minireinseanlegg der det reinsa avlaupsvatnet vert ført til terreng (kistegrøft) på eigen eigedom.
2. Slam frå anlegget skal leverast til godkjend mottak.
3. Det skal oppretta skriftleg serviceavtale med leverandør av minireinseanlegget før anlegget vert teke i bruk.

Med heimel i plan- og bygningslova § 20-3 vert det gjeve løyve til etablering av avlaupsanlegg på gbnr 49/1, i samsvar med søknad dagsett 13.01.2016. Anlegget skal plasserast som vist på situasjonsplan datert 13.01.2016, jf plan- og bygningslova § 29-4.

Gebyr for sakshandsaming vert sendt til tiltakshavar.

Bortfall av løyve:

Er arbeidet ikkje igangsett seinast 3 år etter at løyve er gjeve, eller vert arbeidet innstilt i lengre tid enn 2 år, fell retten til å etablera utsleppet vekk. Dersom utsleppet framleis er aktuelt må ny søknad sendast inn.

Mynde:

Saka er handsama og avgjort administrativt i medhald av delegert mynde, jf. kommunelova § 23 nr 4 og gjeldande delegasjonsreglement.

Klage:

Vedtaket er eit enkeltvedtak etter reglane i lov om offentleg forvaltning (fvl). Vedtaket kan klagast på til kommunen, jf. fvl. §§ 28-36. Klagefristen er 3 veker frå melding om vedtak er motteke.

Det er nok at klagen er postlagt innan fristen går ut. Klagen skal sendast skriftleg til kommunen. I klagen skal det gå fram kva det vert klagat på i vedtaket, og kva endringar ein ønskjer. Klagen skal grunngjenvært.

Med helsing

Anny Bastesen
sektorsjef teknisk

Reidun Iden Lædre
konsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen signatur.

Vedlegg:
Utslepp 49-1

Kopi til:
Bjørn Erling Waage

Kistebakkane 94   5137

MJØLKERÅEN

Mottakere:
Stendal VVS

Blombakken 1   5911

ALVERSUND

SITUASJONSKART

Gnr/Bnr: 49/1
Adresse: Ievegen 196
Eigar/søkar: Waage

Kvalitet: FKB-B

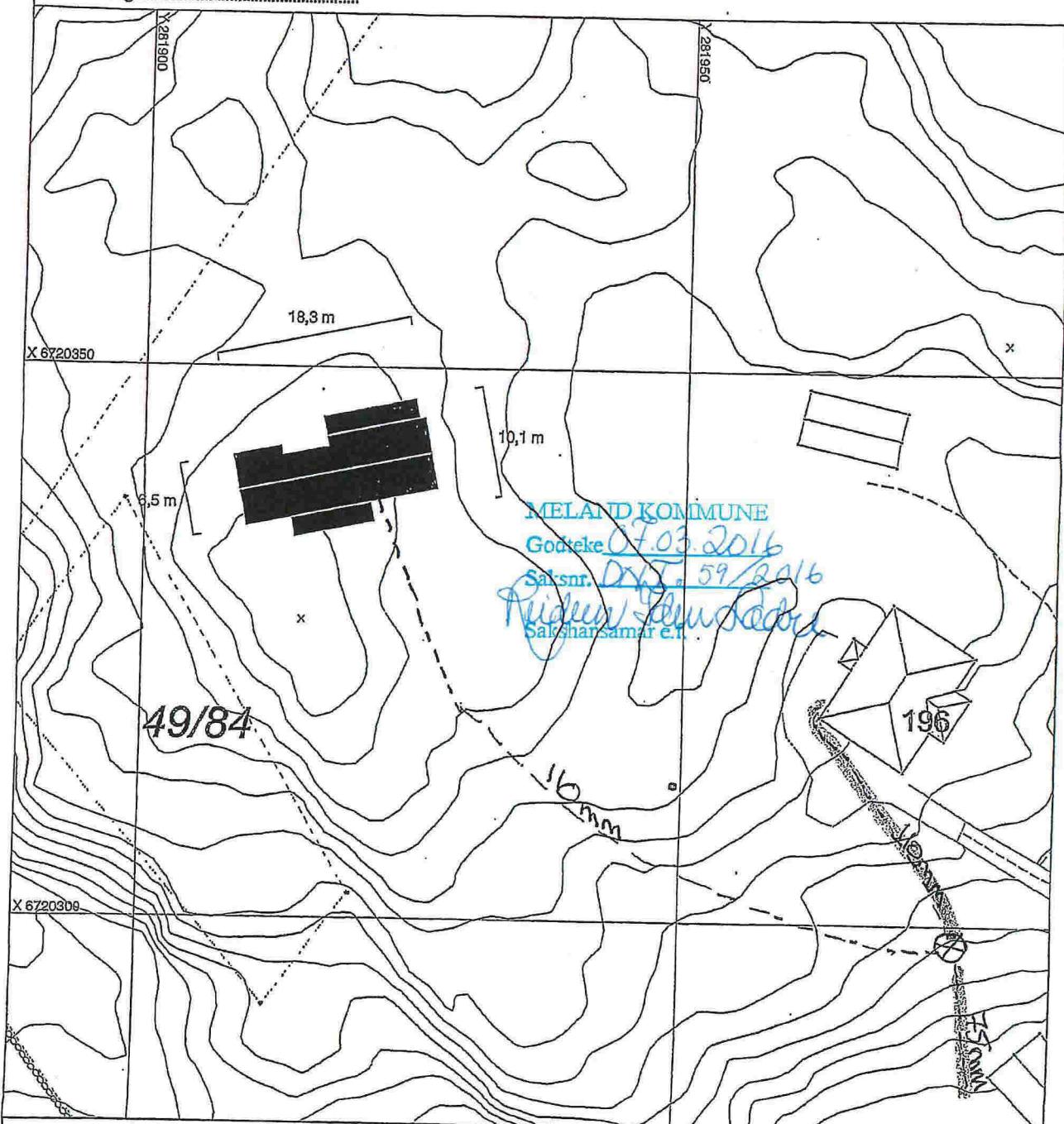
Målestoldc: 1:500
Dato: 08.12.2015

Gjeldande plan: Kommuneplan
Planformål: LNEV/100 m beltet
Vår referanse: Amg

Sign. ....

- //---// Gjerde
- Usikker eigedomsgrense
- Målt eigedomsgrense
- Bolighus
- Andre bygg

SITUASJONSPLAN

Tiltak

Heidi Meland 13.1.16
Underskrift Situationsplan Dato

= eks avløp.